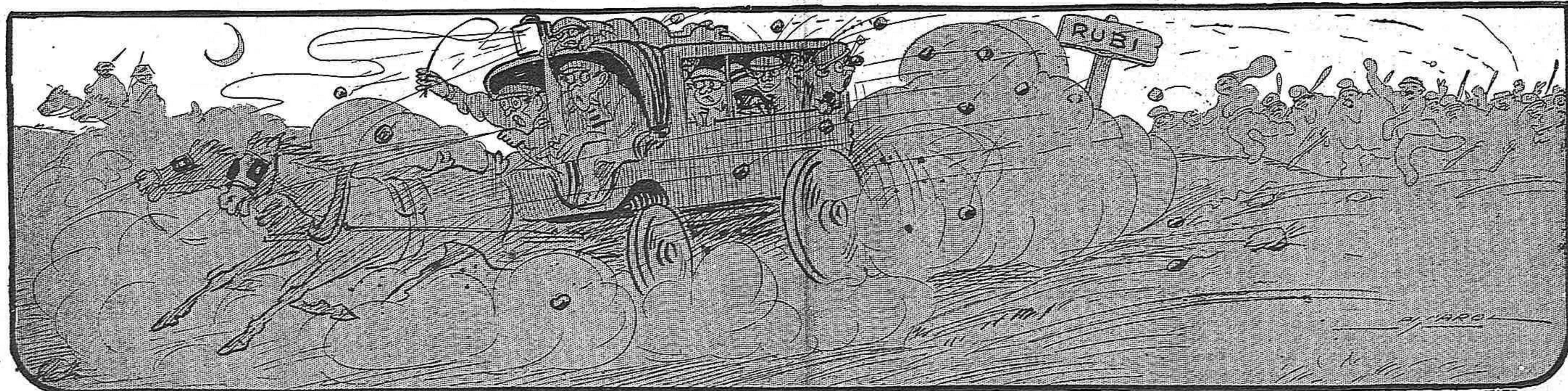

VIATGES DE PROPAGANDA

Els solidaris al sortir de la Corunya.

Don Prudencio al sortir de Rubí.

ULLADA POLÍTICA

J' han obert les Corts. En Maura ha sigut puntual, perquè deu tenir molts discursos al pap, y deu sentir la necessitat de treure's à fora. No li faltarà feyna.

Deixant apart la discussió dels pressupostos, que no li sortirà tant llisa com ell tal vegada's figura, desde l' moment qu' en la minoria solidaria hi ha empenyó en examinarlos ab gran detenció, queda la seva obra magna, el projecte de Lley de Administració local, que ha tingut el privilegi de no satisfer à ningú. Y una de dos, ó' veurà obligat à modificarlo essencialment, purgantlo de totas las maranyas que mitj-amagan la seva mala intenció centralista y anti-democrática, ó tindrà que arrostrar una oposició terrible, sense que li bastin pera contrarrestarla, els moviments de cap afirmatius dels seus conillets de guixa.

Algunas altres qüestions relativament petites, pero no menos espinooses, han de contribuir á amagar la seva existència ministerial.

Sempre s' ha distingit en Maura per sa lleugeresa en provocar conflictes innecessaris, y questa vegada no podia ser menys que en les anteriors. En sa última tunguda ministerial suscitá la qüestió dels suplicatoris y la de l' Nazaleda que li costaren la cartera. Ara té en el telar de la discordia, las mides moralizadoras (?) de 'n La Cierva, y las conseqüencias de la lley de desgravació dels vins, en relació ab el pressupost municipal de les ciutats afectadas.

En La Cierva, en vista de les grescas que s' han armat en la vila y cort, ab el tancament de teatros, cafès, restaurants y tabernas á una hora determinada, no s' ha atrevit á aplicar al resto d' Espanya las seves disposicions. Segur de que per tot arreu provocarien protestas y manifestacions burlesques, de moment sembla que s' ha arronsat, com si pressentís els efectes de una gran explosió de ridicul. Pero jahont queda, si desisteix, la seva formalitat?

Respecte á la desgravació dels vins, el conflicte es més grave, per haverhi de per mitjà en Sánchez Toca, arcalde de Madrid, y personalitat de gran relleu y no menos influència en el bando maurista. En Sánchez Toca s' ha collocat ayradament enfront del Osma, veyentse apoyat en la seva actitud, unànimement per tots els regidors de la corporació que presideix, desde 'ls conservadors fins als socialistas. El ministre de Hisenda es tossut, y no passarà per fer cap concessió; pero en Sánchez Toca es tossut y mitjà, y no admetrà que li fassin quatre moxasses, deixantlo ab el pressupost municipal desnivellat.

De bonas á primeras ha publicat una Memoria, que deixa á n' el Osma triturat. Y com que aquest se proposa respondreli de la mateixa manera, s' acaba d' engrunyir les relacions entre 'ls dos capares, els quals contan en las filas conservadoras ab partidaris dispostos á fer ab cada hú d' ells causa comú. En Sánchez Toca té al seu costat á dos ministres de la corona.

¿Qué farà en Maura pera resoldre aquest conflicte? ¿Sacrificará el Osma? ¿Desairará á n' en Sánchez Toca? ¿Intentarà desentendre's del un y del altre, buscant així la perturbada pau? Fassi lo que vulgui tots els camins son dolents.

Ara comprenderà la seva lleugeresa al consentir que l' Osma plantejés la desgravació dels vins, sense procurar als municipis lessionats una compensació suficient. Per un efectisme populatxero que ha passat, ha promogut un gran conflicte que no té adop, y que á Madrid se li ha envenenat ab una irreductible rivalitat personal.

A conseqüència de la desgravació dels vins, el govern de 'n Maura es el primer que 'n va de tort, tot tentinas.

PEP BULLANGA

La nostra política

H i ha dos políticas á seguir: la negativa y la positiva.

La primera es brillant, ayrosa, enlluminadora; pero 'ls seus efectes puramente teatrals, son efímers, y á res práctich conduheixen. Política enganyosa, els més enganyats han de ser al últim els mateixos que la practiquen.

La segona, reflexiva, prudent y sabia, pot produir, de moment cert desencant en els espírits excesivamente impresionables, pot defraudar l' expectació dels imprevisors que tot ho supeditan al efectisme inmediat; pero en últim terme ella donarà fruct, y engendrarà sisquera forsa útil aplicable al progrés de las ideas y á la implantació de solucions beneficioses.

La política negativa's regeix per l' apassionament; la positiva per la reflexió.

Nosaltres, com á solidaris, som resoltament enemichs de la primera; som decididament partidaris, de la segona; perquè comprenem que així ho exigeix la mateixa naturalesa de un moviment que ha lograt sumar l' acció de una gran diversitat de foras, al servei de una causa perfectament definida: com es la substitució de un régimen de ficcions y abusos, per un nou régimen basat en l' exercici de la soberana voluntat del poble en plena llibertat autonómica del individuo, del municipi y de la regió.

Aquesta, enteném que ha de ser sempre y en tots els cassos la política solidaria. Lluitar sense descans

y avansar sempre, destruir y edificar al enemics, afitant totas las conquistas realitzades. Extender y fortificar l' imperi de la rahó colectiva, fins á alsar al poble en massa contra 'ls vils mercaders de la política, desallotjantlos de las trinxeres del poder que usurpan.

* *

La pràctica de aqueixa política positiva exigeix condicions especialíssimas, que no d'uprem sabrà posar en obra 'ls dignes representants de Solidaritat catalana en el Parlament. La primera de aquestas condicions deu ser l' unitat d' acció.

Aquesta unitat indispensable sempre, ho es més que mai avuy, davant del projecte de lley de Administració local, presentat per en Maura, segons la nostra humil opinió, com un trenca colls, en el qual se figura que la Solidaritat ha d' estrellar-se. Pero tots els solidaris-d' això n' estem segurs—olvidant si es precís, preferencies d' escola, sabràn evitar aquest perany, tan burdament preparat.

No hi ha, á horas d' ara, ningú que no vegi a las claras las malévolas intencions del Maquiavelo mallorquí. Ab apariencias de fer certas conessions á las aspiracions regionalistas, amaga un atach formidable y traidor á la vida de las corporacions populares, constituintlas arbitrariamente, deixantlas sense recursos ni medis hábils de procurarsel's, y portantlas en tot y per tot baix l' arbitre del poder central. A canvi de una apariencia puramente formalista, pretén arrebatarlas-hi l' essència popular, l' eficacia democrática que constitueix la forsa de aquellas institucions.

Així per exemple: consent que per medi de la mancomunitat provincial, Catalunya puga recabar una apariencia de la seva personalitat regional, pero sols per uns fins tan limitats y ab un carácter tan circunstancial y precari, que s' queda la cosa en pura ficció vergonyant. ¿Y qui ha de constituir aqueixa mancomunitat? Ecls mateixos diputats de les quatre provincias. ¿Y qui ha de nombrar aqueixos diputats? ¿El sufragi directe dels ciutadans? De cap manera: els regidors de tots els pobles de cada província en colegi únic; y en una desproporción tan escandalosa que 'ls pobles més insignificants, més desvalguts y, per tant, més subjectes á la influencia del Gobernador Civil, disposarien de la immensa majoria dels vots. De lo qual ne resultaría que la decantada mancomunitat, ab tot y ser una pura ficció, l' organizaria el representant del poder central pels medis caciquistichs al us.

Qui es que, estant en el seu us de rahó, no descubrirà l' alcans d' aquesta artimanya ab honors de timó?

Iguals inconvenients ofereix la constitució dels municipis, tal com en Maura la proposa. En un país ahont la vida corporativa no está organisa, constitueix un abús y un perill l' admisió de regidors per dret propi, delegats de tals ó quals associacions, ab els mateixos drets y prerrogatives que 'ls elegits per sufragi. Y si's té en compte que cessa la vida municipal expansiva, confiantse la gestió administrativa municipal á una comissió permanent; y si's té en compte ademés que pera la elecció de aqueixa comissió, cada regidor sols podrà votar un nom, es indubitable que hi tindran en ella una participació més ó menos important els delegats de las asociacions, mal estiguin en pugna y siguin aburritis y no mereixin la confiança de la immensa majoria dels seus administrats. Y com siga que cessan las sessions públicas senanuals, en que 'ls edils venen obligats á donar rahó dels seus actes, comensin á calcular lo que será la gestió dels interessos comunals en tal forma administrativa. Un foco permanent de disgustos y de abusos sense remey possible. Aquesta es la satisfacció que pretén donar en Maura á las aspiracions autonomistas.

* *

Caldrà que 'ls representants de la Solidaritat en el Parlament examinen totes aqueixas traïdories, y si algun d' ells ha pogut concebir certs optimismes, serà precis que 's desenganyi davant de la realitat.

Enhorabona que pera fer política positiva, política de resultats pràctics, s'explori l' pensament de 'n Maura y 's vegi fins á quin punt està dispost á despullar el seu projecte de tota intenció pèrfa, y á fer obra no de part sino sincerament nacional. Res s' hi pert en explorar; res tampoch en carregarse de raho.

Pero, en tots els cassos, deuen els representants de la Solidaritat catalana, posar per damunt de tot la integritat del sufragi universal directe, no consentint que sufreixi merma ni experimenti retroces.

Ecls veurán desseguida que 'l sufragi universal directe ha sigut la forsa incontrastable del moviment solidari á Catalunya, com es de creure que ho serà demà per tot Espanya. El sufragi es la clau única de la redempció nacional.

Mermarlo ó disminuirlo; contrastar-lo per medi de las representacions corporatives, ó per las eleccions de segón grau, equivaldría á inutilisar-lo per complet. Al entusiasme de avuy succeheria el major desencant. La fructuosa politica de opinió que s' expandira al aire lliure quedaria substituïda per la miserable politica de sala y arcoba, ab tot el seu corteig de inmoraltats y intrigas, y ja no seria possible alsar may més aquella formidable onada de sentiment popular y de ferma convicció, que en un sol dia, en la memorable elecció del 21 de abril, va netejar Catalunya de oligarcas y cacichs.

* *

Aquesta es la nostra politica: reflexiva, serena y, sobre tot, previsora. Politica de defensa de lo conquistat, ab aspiracions incessants á millorar y aumentar las conquistas realitzades. Politica práctica y deserta, que així com no s' entrega als fàcils efectismes de resultats ilusoris, tampoch s' avé á abandonar lo cert per lo d'uprem, lo positiu per lo fantasma magòrich.

Y en aquesta politica deu concentrar-se avuy l' acció parlamentaria de la Solidaritat catalana.

J. R. y R.

L' edifici social solzament se conserva d' un modo: renovantlo continua y modernament.—Napoleon Colajanni.

SALMERÓN Á GALICIA

OMENSIÉM rendint al nostre gran jayo el tribut de la nostra admiració més fervent y entusiasta. Ell, per l' edat el més vell dels solidaris, resulta ser pels seus actes, el més jove, el més fort, el més decidit, el més alentat. ¡Gloriosos setanta anys els seus, tan exuberants d' energia, tan resplendent de fé y patriotsme!

Obra de 'n Salmerón sigué l' orientació de Catalunya coronada per l' esplèndit triomf del 21 de abril. Ob' a també del venerable patriarca de la Solidaritat es precis, preferencies d' escola, sabràn evitar aquest perany, tan burdament preparat.

La campanya de prevenció que de molt temps ens venien realitzant las oligarquías monárquicas y 'ls seus auxiliars, creant atmòsfera hostil á la projectada excursió redemptora, hauria arredrat á qual-servir altre home que no hagués tingut com en Salmerón la fortaleza viril emanada de una conciencia íntegra, que posa sempre l' cumpliment del deber per damunt de totes las consideracions. Y 'ls que havien anunciat que 'n Salmerón y 'ls diputats solidaris no anirian á Galicia, han hagut de veure, plens de rabia y de despit, com hi anaven.

Y ara ab el mateix despit y ab la mateixa rabi, tractan de rebaixar l' importància del fet, donant á entendre que l' èxit positiu y brillant de 'n Salmerón y 'ls solidaris en aquella regió ha sigut un gran fracàs.

Ja fa molt temps que hi estém avesats á n' aquestas descaradas adulteracions de la veritat. Ecls cultivadores de la mentida en marxa han abusat massa de aquest sistema, pera que pugui circular com á bona y legítima, la moneda falsa qu' elaboran. Es inútil que li donguin un bany de plata: son ells els que l' expenen, y ab això n' hi ha de sobra pera que tot lo mon la rebuji.

Així l' edició nocturna, que contra la seva costumbre y com si's tractés de un cas extraordinari, va llençar la Gaceta xina l' últim dilluns, plagada de patranyas y de infundis, va produir en el públic un efecte contrari al que 'ls seus autors se proposaven conseguir. Bastava qu' ells diguessin que 'n Salmerón havia sigut xiulat y poch menos que atropellat, pera que l' públic cregués que havia alcansat un èxit grandios, com això signé, en efecte. La seva exagerada oficiositat els hauria trahit, si no n' hagués prou ab el desredit que 'ls accompanya, á causa de las seves eternas aviadias de guatllas.

* *

Las ressenyans dels actes realitzats á Betanzos y á la Corunya, revelan la seva importància real y positiva y permeten augurar la trascendencia que tindrà en la vida de aquella regió, tan admirablemente preparada y tan resoltament disposta á secundar el gran exemple de Catalunya.

Al revés dels partits politichs amichs de la farsa teatral, la Solidaritat fia els seus èxits definitius, no en els passatgers efectismes ilusoris, sino en la virtualitat de las seves idees, claras com la llum del sol. La Solidaritat, ans que tot, se considera una incansable sembradora, y com la llevor es bona y cau en el terren ben assalxonat de la conciencia pública, la esplèndida cultilla no pot mancar, diguir y fassín lo que vulguen els seus enemichs. Y aqueixa sembra fructuosa, que 's feu primer á Catalunya, s' ha fet ara á Galicia, sense que 'ls desesperats esforços dels oligarcas, dels cacichs y dels lerrouixistes hajen pogut impedirlo.

Ecls que 's valgueren de tota mena d' artimanyas pera mermar el número dels concurrents al gran meeting de Betanzos; els que interposaran la seva autoritat universitaria per impedir que l' digne patriarca Sr. Moreno Barcia pogués assistir als actes solidaris, no feren més que donar una mostra patent de la seva pobreza de recursos al servèt de la porcerala que 'ls inspira l' desvetllament de un poble, ansios de posar en exercici la seva soberana voluntat, en la defensa dels seus drets polítics y de la causa santa de l' autonomia regional. No es ab aquesta medis mesquins com destruirán el més mínim dels arguments acumulats en el magnífic manifest ab que la Solidaritat gallega ha donat fé de vida; ans al contrari, servirán pera estimular més y més l' ardidesa de aquell poble fins ara vexat, burlat, escarrat y explotat per l' afrentós caciisme, y que ha comensat á veure qu' era arribada l' hora de la redempció.

La veritat pera ferse més patent necessita l' contrast de la mentida. La bona fé, pera ferse més forte, requireix la contraposició de la perfida. Y tots els cultius prosperan millor baix l' influència de una bona feina. Aixó ho saben els agricultors galicians que han decidit dedicar-se ab preferència al conreu de la Solidaritat, y que com un abono precios, inmillorable, podrán utilzar la fermentació dels odis dels seus enemichs.

* *

Poca cosa hem de dir respecte á alguns republicans de la Corunya, que s' han deixat contagiar del virus lerrouixista. Si de bona fé creuhen que practican la democracia realisant actes de desconsideració y de grosseria contra un home eminent y admirable que ha envellit al servet de la causa republicana, adalt constant de las ideas més progressivas y sacerdot incorruptible que té per dogma el culte de la dignitat humana, se fan més dignes de compassió que de censura. Deu considerar's com extraviat, com á malalt, y abrigar la confiança de que no hi ha extraviat que no sigui susceptible de curarse, ni malaltia sense remey.

Aquesta curació la trobarán el dia que adquieren la deguda serenitat pera fer examen atent de conciencia. Quan aixó siga possible, preguntisc: ¿quinas ventajas positivas han portat fins ara á la causa de la República ab els seus exclusivisms, que 'ls han tingut sempre aislats, sempre impotents? Si son revolucionaris citin: quina forsa eficás han pogut condensar en pró de la revolució? Si acceptan com auxiliar de l' acció revolucionaria l' método

electoral, diguin: quin número de diputats han conseguit enviar á las Corts en representació de aquella regió tan terriblement castigada?

¿Qué alegarán en justificació de la seva impotència? ¿Dirán que l' caciisme monàrquic té dominada á Galicia, ab més forsa que cap altre regió d' Espanya?

Cap reparo hem de tenir en reconeixer la veritat de aqueixa alegació; pero ells á la vegada haurán de confessar també, que no es la millor manera de batre'r el domini caciista, posar-se en contra de la Solidaritat, creada precisament per acabar el.

Contrariar l' obra solidaria, impedir que 'l poble recabi 'ls seus drets polítics y 'ls exerceixi ab plena voluntat, es traballar per las oligarquías, es fer el joch del caciisme. Aixó es inmejorable, y sols unes intel·ligencies perturbades poden avançar-se á secundar el traball pervers de 'n Lerroux, y sols per una ceguera incurable no podrà capir els móvils verdaders de un negociant de la política, que pel compte que li deu tenir, ha pres al seu càrrec, la missió monàrquica d' anular al partit republicà.

* *

Pero després de tot, no té cap importància l' actitud irreflexiva en que s' han colat algunos republicans de la Corunya. Més foren en número y en importància 'ls que l' observaren de moment aquí entre nosaltres, y del grandios plebiscit del 21 de abril no sortiren ab las mans al cap, sense que l' partit republicà, cada dia més numeros y més potent, se'n haja hagut de doldre.

Aixó mateix succeixrá á Galicia y per tot arreu

ahont, en Salmerón, personificació perfecta del esperit republicà, y fita culminant de la gloria historia de la nostra comunió, vaji á plantar la bandera de la Solidaritat.

P. K.

abnegado Quijote que llevo en el alma y de cuyo valor, desinterés, gratitud y amistad se ha valido gente indigna de que yo emplease, en su honor y defensa, un momento de mi vida.

Lo único que temo, hasta ahora sin motivo, señor Roca y Roca, es que me falte prensa con arranques suficientes para dar al público cuanto yo estoy dispuesto a decirle. ¡Es tan convencional y timorata la prensa española!

Ya lo saben Lerroux y los suyos: en mí tienen un hombre dispuesto a acudir a todos los terrenos contra los farsantes y los innobles.

Cuánto tarda en llegar mi hora!

De V. servidor y amigo.

FEDERICO UBALES

L'actitud en que s'coloca l'valent publicista no pot ser més justa, y á la vegada més valenta. Desprecia y abraza als miserables que propan una calumnia, per compte dels cobarts que l's incitan a ferho, en la impossibilitat en que s' troben ells de donar la cara; pero al mateix temps els repta a acusarlos públicament, si tenen dades precisas o presuncions fundadas, y á tant s'atreveixen.

Y com estén segurs que no s'hi atreviran, creiem que basta la briosa excitació que l's dirigeix el firmant de la carta, pera deixarlos en descubiert y confosos baix el pes de la seva culpable impotencia.

Per lo que á nosaltres respecta, si algún dia en Frederick Urals, sent el desitj ó la necessitat de tractar la qüestió Ferrer, en la qual hi va tenir una intervenció tan ampliament senyalada, possem á la seva disposició les columnas de LA CAMPANA DE GRACIA, desde las quals podrà manifestar, sense restriccions, lo que senti y pensi, en defensa de la seva dignitat y de la causa de la veritat y la justicia.

P. DEL O.

Els diputats solidaris que anaren a Galicia n'han tornat extraordinariamente satisfechos dels resultats obtinguts. A despit de la rabiosa oposició del caciquisme que tingué per auxiliars á uns quants escandalosos lerrouxistas, se celebraren ab gran èxit tots els actes anunciatos, guanyant l'adhesió y el cor del poble de Galicia.

La Solidaritat gallega es un fet. Y no han de basar á parlar el vol, ni la fingida indiferència de la premsa rotativa madrilenya, empenyada en treure importància, ni la campanya d'embuteria de certs periódics com la *Gaceta xina*, que ja fa temps que viu alimentantse de les seves propias guatillas.

Ja s'veurá, dintre de poch, com Galicia s'ha posat al mateix nivell que Catalunya.

El diputat provincial obrer Sr. Nogués ha presentat á n'aquella Corporació un projecte molt práctic y ben estudiat de casas per obrers, amortisables en un número d'anys ab el pago d'un petit lloguer.

No duptém que la Diputació patrocinarà la bona idea del diputat obrer solidari, filla d'un zel recomenabla, posat al servei de la classe, á la qual honra el Sr. Nogués ab la seva intel·ligència.

El Fiscal de l'Audiencia de Madrid ha donat dictamen contra sí al indult d'en Nakens y 'ls seus companys.

Era d'esperar, després de las declaracions fetas en l'apertura dels Tribunals pel Fiscal del Suprem.

Pero ¿pot donarse per satisfeta la conciencia pública?

De totes maneres, es el Gobern qui, en últim terme, ha de decidir la qüestió, podent fer, si vol, cas omis dels informes que figurin en l'expedient.

¿Serà precis empêndre una nova y activa campanya, reclamant aquest acte d'equitat?

Ja han comensat á afliuir á Málaga els donatius de la nació, y estém satisfechos de que Barcelona, tractantse de socorre una gran desgracia, no s'ha quedat enrera. A les sumas que han votat l'Ajuntament y la Diputació, s'hi unirà l'òbol piados del pùblic. Així es com se practica la Solidaritat.

Pero nosaltres, els malagueños y tot Espanya hauríam de fer alguna cosa més. Millor que posar remey á una catàstrofe, fora mil voltas preventirla.

Y las inundacions, assot dels pobles abandonats, se prevenen repoblant els boscos, rectificant el curs dels xaragalls, encançant els rius, fent obra civil-sadora.

Si els governs no ho volen comprender així s'empenyen en no practicarlo, provoquen un desbordament de indignació popular que acabi ab ells de una vegada.

El meeting de controversia celebrat diumenge en el Condal, sols per una cosa va distingir-se: per la compostura del pùblic, ab tot y trobars'hí presents un gran número de kabilenyos.

Potser sí que de mica en mica, fins ells, anirán ci-vilantse y tenint modos.

No obstant, si continúan fentlo així, el seu catedràtic en l'assignatura dels *bautismos de sangre*, quan se presentin á exàmen, els hi donarà carabassa.

Un párrafo del discurs de 'n Salmerón á la Comunitat:

«Quien estimare que la República debiera impedir el acceso de los diputados carlistas al Parlamento, ese deshonraría la República, ya que ésta es la constitución de los republicanos. No es esta República la que yo quiero.»

El pùblic va ovacionar aquesta honrada declaració. Y nosaltres hi afegim el nostre aplauso, partidaris com som ans que tot, de que dels comicis ne surti la fidel y llegítima representació del pùblic.

Els estudiants mouen esbalots en l'acte inaugural del curs académich.

Y que content ha d'estarne l'ministre de Insrucció pública, al veure que tant bé s'armonisa ab el seu pensament sobre ensenyansa!

El Sr. Sanpedro, en demostració del seu zel professional, ha fet dos coses admirables. Ha aumentat l'import de les matriculas y ha rebaixat el sou dels mestres.

En Miquel de la *Gaceta xina* ara s'guanya unes quantas monjetas fent d'escrivent al corral *progresso*. Es dir; no s'guanya res, perque l'Miquelet no es capás de guanyar-se les caixaladas en lloc. Es d'aqueells esguerrats de cervell que s'agafan á las quartilllas per anar tirant y fan corre la ploma perque no poden fer corre res més. Y la ploma corra per compte del qui paga las monjetas. La qüestió es introduir alguna cosa al ventrell, y com qu'és un pobre famolenc que necessita menjar, ell menja lo que li dona D. Prudencio, el dels 28 mil duros de Buenos Ayres, encara que siguin las deixas que s'esanjan als gossos quan ha acabat d'atipar-se l'burgès de la *Casa del Pueblo*, revolucionari y tremolador de banderas.

Per aquest motiu, per falta d'alimentació nutritiva, el pobret Miquel y altres, agafan malalties incurables; començan á enmagrir-se, y fan repugnants y odiosos á tothom y acaben morintse en un recó d'hospital, sense tenirhi ni amics que l's donguin l'últim adiós. ¡Infelissos!

LLORET DE MAR, 4 d'octubre

Sense intervenció religiosa ha sigut inscrit en el registre civil de aquesta vil, ab els noms de Lliberto, Volney y Darwin un hermós noy fill dels coneiguts lluirencs Joan Reyné y Carolina Guàl.

Foren testimonis de aquest acte d'emancipació els dignits ciutadans Tomàs Caro y Joseph Crixell.

Felicitem de cor aquest matrimoni, model de lluyadors, per la diversitat de actes que en el seno de la família varen celebrar, emancipants de tota mena de sofismes y supersticions religiosas.

Aquests menja-capellans antisolidaris que prenguin nota de la manera que obran els probats, conseqüents y terms republicans y lluirencs.

PORT-BOU, 7 d'octubre

En aquesta moderna y comercial població, y per iniciativa del «Casino Espanya», s'està organitzant un festival extraordinari per l'dia 19 del corrent mes á fi de que l'import líquit del mateix desconts els gastos, sigui enviat á la Comissió general de auxilis, encarregada de distribuir els socors á las desgraciades víctimes de la inundació á la província de Málaga. La funció tindrà lloc en el espayós Saló Teatre de dit Casino, posantse en escena lo magnific drama de 'n Serafi Pitarra, *Las Joysas de la Roser*, per la secció dramàtica de aficionats, amenisants als intermedis de cada acte la agrupació coral «Juventud Port-Bouense» que dirigeix l'intelligent mestre Sr. Masselers.

A tan important acte benèfich, hi cooperan nostre Ajuntament y demés autoritats, lo mateix civils que militars, de la localitat.

LLORET DE MAR, 6 d'octubre

La Rebeldia, periòdic irradical y irrevolucionari, anticlerical y anticatalà, en son número 26 de setembre prop-passat, publicava una fotografia en la que s'hi veia, entre altres, al famós procurador Cervera. Pera que l's legidors de LA CAMPANA conequin aquest fulano tan radical y revolucionari, n'hi ha prou ab sapiguer que ab motiu de construirse una torre, al estil de la del seu amo dels Josepets, lo primer que va procurar-se va ser una imatge de Sant Antoni, colocantla á la fachada de casa seva.

No content ab això, procurá entre 'ls vehins del seu barri, fer suscripcions pera pagar un llium al gloriós sant, y com que 'ls vehins li han dit que 'ls sants de llium no'n necessitan, vels hi aquí el furibundo radical escamant y el sant ab una completa fosca.

Se compré que 'ls deixaibles del ex-emperador en *algo* tenen que semblar-se á n'el seu ídol. Molta bullanga, molts radicalismes extremats y molt explotar als ensopits.

Per mostra ab un botó n'hi ha prou. Y pera més deuells preguntar al advocat D. Manel Abós, y ell sens dupte els proporcionará una bona nota de recomenació...

Home á l'aygua

Es curiós anar seguint la successió de las campanyas lerrouxistas. El pompos palau de *La verdad en marcha*, que pretén aixecar ab materials de cartró, se li ha ensorrat, cayent tot ell sobre 'l lliot pestilent que li servia de base.

Ni una sola d'aqueixas campanyas ha trobat eco, ni ha causat estat.

De la que emprengué contra *Solidaritat catalana*, contra aqueixa pretesa immoralitat política y contuberni de concupiscencias, ne donà compte Catalunya en massa en la gloriosa jornada electoral del 21 d'abril.

De la que acometé contra la prestigiosa figura de D. Nicolau Salmerón, n'hi hagué rahó ell mateix que havia anat á l'Assamblea republicana plè d'arrogància, acompañat d'un tren exprés d'amics incondicionals dispostos á servirli de comparsas, y 'n tornà escorregut, ab las costelles capoladas y tacat ab els esquitxos del *chantage* de Plasencia y del copo de les 140.000 pessetas dels republicans de l'Argentina; situació deplorable agravada per la seva negativa a acceptar la intervenció d'un tribunal d'honor y à rendir comptes d'aquella suma representativa dels sacrificis dels nostres bons correligionaris d'Ultrimar.

De la que inaugurarà contra la policia creada per las dos corporacions populares de Barcelona, d'acord ab els sentiments de la immensa majoria de la ciutat, tan sols ne resta el recort d'una serie d'escàndols, la mort d'un desventurat y la convicció de la seva impotència, ja que las excitacions ab que pretengué exasperar y enhardir á las masses obreras, per ser tan capciosas, tan infundiosas, tan faltades de fonsament serio, se disolqueren en l'aire com bambollas de sabó.

De la que entaulá ab motiu de la detenció d'en Rull, tractant d'eximirse de responsabilitat en l'abominable crim d'Hostafrancs; de tota aquella novelia per entregues que publicava la *Gaceta xina* fent gala d'una impudicia sens exemple en el cultiu

del art de la patranya, y abusant com may ningú s'havia atrevit á ferho de la credulitat de la seva clientela de bobaus, no'n queda á n'aquestas horas més que la confessió explícita de centenars y centenars de lectors que avui diuen: —Y que n'eram de bestias, al creure's totas aquellas gofias!...—Perque quan ha arribat l' hora de sostener acusacions d'una manera formal y seria ha callat com un mort, y més encare, s'ha posat el tapa-bocas quan se 'ls ha acusat á n'ell y als seus de provocacions públicas y de reunions secretes que tenen ab aquell fet abominable conexió manifesta.

L'un darrera del altre han anat desmoronantse y cayent tots aquests artificis elaborats per l'audacia y l'embusteria, deixantlo en descubiert y en una situació que inspiraria llàstima, si pogués meréixerla el farsant que vingué á Barcelona á fer fortuna á costas de la pau de la ciutat, de la integritat y la forsa d'un partit polítich, honrat y digne, y de las generoses reivindicacions de la classe proletaria.

*

Nosaltres, ja fa més d'un any, profetisarem la seva fi, anunciant que pera perdre's ell sol se basava, y que al últim serían els seus majors enemicos aquells elements de la turbulencia que més fé tenían en ell y ab més entusiasmse l'seguian, enlluernats per las seves arrogancies.

Els son—diguem—els que posaran fi á las seves desatendades aventuras, expulsantlo de Barcelona.

Y els nostres vaticinis estàrà á punt de cumplirse.

Cert que encare hi ha entre ells alguns que sostinen el punt per amor propi, mal resignats á confessar de plà la seva decepció per no engreixar al enemic; pero es evident que l' número dels cegos va disminuir de dia en dia, y que á n'el ídol d'altres temps, fulminador de llamps irrevolucionaris, excitador de passions demagògicas, que tant se creixia quan anunciava batismes de sanch y l'incendi de Barcelona per sos quatre costats, avuy el veuen en el seu just valor, y l' discuteixen sense ceremonias y l' censuran ab tota la boca.

L'últim kabileny ja no l'té per farruco, sino per gallina.

Ab aquest home—diuen—no s'va en lloc.

Y es que no saben explicar-se com el que sempre prometia posar-se al seu davant per acometre las més heròiques y perilloses hassanyas, se quedí sempre endarrera y cubert, emulant al patró Aranya, que embarcava als demés y ell se quedava en terra.

Si ell preconisava sempre la valentia com á la primera virtut d'un poble revolucionari, ¿com se pot consentir que no dongui mai l'exemple, resignantse á desempenyar el cómic paper de D. Prudenc?

Aixó no pot passar: aixó no ho poden admetre aquells sugestionables elements del mot i del monisme, que no coneixien més llei que la de la imposició y del atropello qu'ell els hi havia predicat sempre; que s'figuraven que no foran homes si no presumissen de valents y de matrons, y pels quals la democràcia era el lluire exercici de la brutalitat.

No, aquests no li perdonarán mai á n'en Lerroux que l's abandoni. Cert que may s'hi havia posat al davant d'ells en cap de las seves algaradas; pero á lo menos els excitava públicament y públicament els aplaudia. En Lerroux era la xaranga de la kàbila, y els kabilenyos estaven joyosos de sentir l'estrepit del bombo, el drinch dels platerets y l'espangut del clà. Pero ara, ni això: la xaranga ha enmudit: en Lerroux calla: en Lerroux no fa discursos: en Lerroux no escriu articles briosos y atrevits; en Lerroux ja no es en Lerroux, sino D. Prudenc.

Ara han vist que tenia en la llengua els signes de la virilitat, y que s'hi ha hagut de condemnar á l'absinencia. No pot parlar, no pot escriure fort com avants, desde que li falta l'acta de diputat, que era per ell una especie de presservatiu. Els Tribunals li fan respecte, la presó l'té esperverat, y no hi ha medi de que s'endarboli. Y además, sols els morts de fam arrostran determinats perills, y l'redemptor del poble, que sempre ha mirat pel calaix, suposan que ayu no pot ser valent, perque té molt per perdre.

*

Aquests son els comentaris que s'permeten fer els seus mateixos sectaris, que avants no haurian consentit que ningú se l'hagués posat á la boca; els seus adoradors, els seu isidolàtrats, aquells que se sortien de mare y de tota la familia, desbordantse en una revinguda de lliot, el dia que LA CAMPANA DE GRACIA publicà l'*Auca de un revolucionario malo*, que avuy seria tinguda com una ignocentada que n'ella mateixos els faria riure:

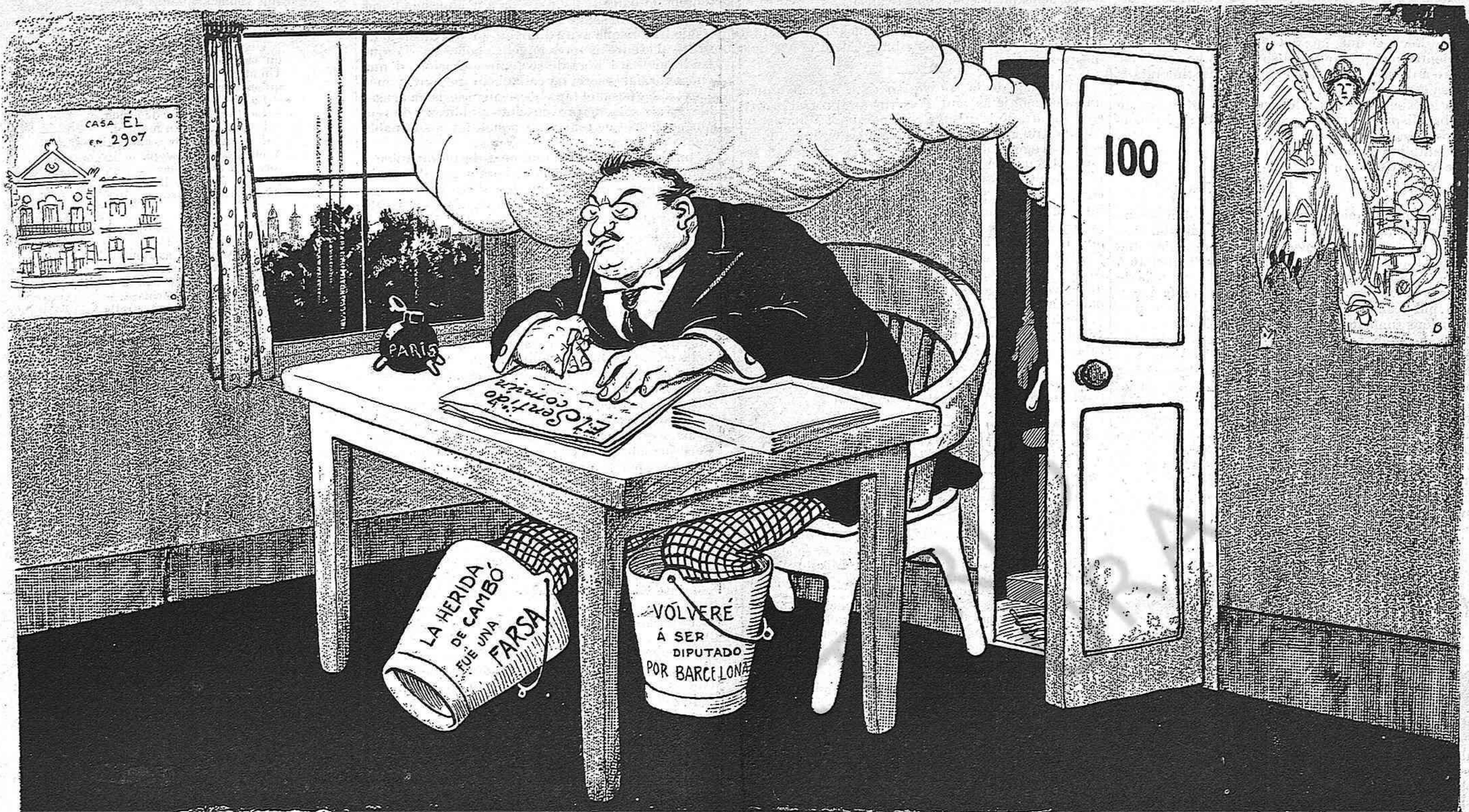
La mar va creixent, y prompte l' cubrirá, sense que pugui valeri res pera salvarse. Ultimament ha fixat els ulls en el Sr. Estévez y en el Sr. Calzada: si ell pogués arrapar's hi encare creu que no's negaria. Pero se'n figura que ni 'l Sr. Calzada, ni 'l señor Estévez s'avindrán mai á servir de carabasses á un naïfrech per la seva culpa, y que si arressim á prestarli aquest servei, ell esquitxantlos en un sacsejament de jactancia, diria encare que 'ls havia tret de l'ayga, que 'ls havia fet homes y que li devian tot.

P. DEL O.

Incògnita

En el cel parlamentari una estrella ha tret el nas; una estrella ab una quà d'un grapat de cents mils pams. Ecls astrònoms l'examinan, desitjos d'esbrinar d'aquest misteriós cometa l'exacte significat. Y tots á l' hora reparan de la quà entre 'ls vius raig unes

L'últim somni de don Prudencio

Es així, y no hi ha modo
de ferlo cambiar de norma:

quan ell fa una metedura,
la fa per partida doble.

fossin els nostres millors amichs y fins ens tornes sin à construir una Casablanca nova de trinca?

Sultana número 5:

—Parleu de França, d'Espanya, d'Alemanya, d'Inglaterre... ¿Y d'Italia, com es que no se'n recorda ningú?

Ja que à tots els altres protectors els hem tastat, sense trobals'hi—la veritat sigui dita—un gust massa agradable, per què no probé aquést?

Italia es una nació alegre, de temperament d'artista, amiga de la música, sobria, carinyosa... ¡Qué bé aniriam de parella!...

Sultana número 6:

—Cap de les opinións fins ara exposades me sembla digna de ser acceptada pel nostre senyor, à qui Alàh guardi.

—Jo crech que lo més senzill seria creuharnos de brassos, deixar que la comèdia anés desenvolllantse y qui ha fet avuy farà demà.

Sultana número 7:

—Jo, si fos del emperador, convertiria en diners les meves propietats, vendria els mobles y... ja hi queda esot... Emigraria, naturalment, ab totas nosaltres, y me'n aniria à fer el niu en qualsevol recó amagat d'Espanya, resolt à viure com un burgès, deixantme d'imperiis y ximplerias.

Sultana número 8:

—¡No! Aquí lo digne, lo patriòtic es alsar d'una vegada l'estandard vert, predicar la guerra santa y treure à puntadas de peu à tots els extrangers, siguin francesos, siguin xinos, siguin... .

De prompte la sultana para d'enrahonar.

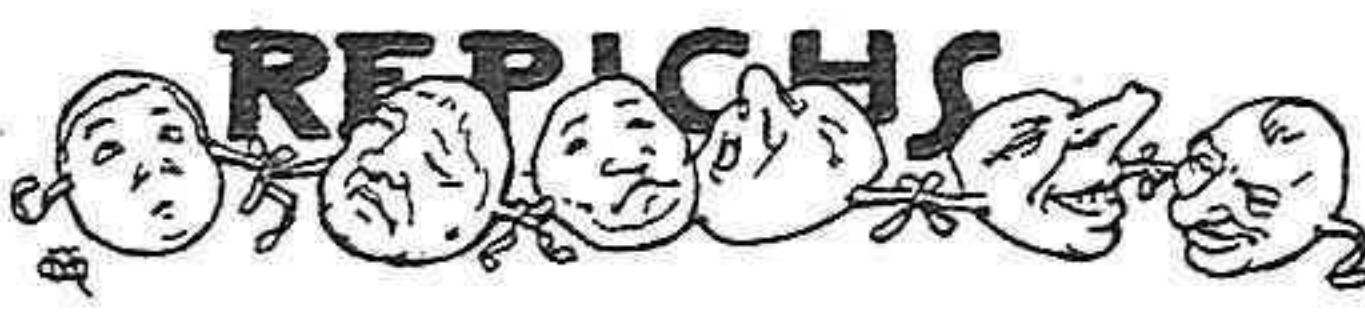
Ha sentit resonar en la sala un sonoll extrany, y al fixar els ulls en Abd-el-Azis s'ha adonat de que l'atribulat emperador, en lloc d'escoltarla, ronca.

—No es prudent continuar, ¿no us sembla?—dium l'oradora en veu baixa.

Las gentiles sultanes, tement despertar al august descendente del Profeta, aproban ab un gesto aquesta resolució carinyosa.

A la quènta cap d'elles havia observat que l'soberà del Marroc ja s'ha posat à dormir quan tot just la sultana número dos comensava à fer us de la paraula.

FANTÁSTICH

UE xocarrera la última creació periodística de D. Prudencio. Se titula *El sentido común*, y com no siga el sentit del quarto de les pomades, no atiném quin altre perfum pot haver promogut aquella evacuació tan estupenda.

L'home hi està perfectament retratat de paraula y de pensament. De paraula, perque no ha deixat encare'l vocabulari d'*Enano de la Venta*. Y de pensament, perque vol probar, ab una pila de cabriolas risibles, que l'crim d'*Hastafranchs* fou una comèdia y la ferida d'en Cambó, una invenció.

Tan sols qui tingui la costüm de tramars farsas, es

capás d'atribuirhlas als demés. Es allò que diu el refrà castellà: «Pensa el ladrón...»

Cap al final del article, D. Prudencio s'hi deixa anar, cometent una verdadera imprudència.

Diu: «Los tribunales actúan, y siempre no han de estar los conservadores en el poder...»

... Cuando llegue la hora de hablar, y yo vuelva à ser diputado por Barcelona—porque lo seré, señores, etc., etc.

Oh encisadora ingenuitat! Avuy diu que no pot parlar, perque no es diputat: de manera que avants no era ell el propiament qui parlava, sino la investidura, el preservatiu que'l feya inviolable per tota mena d'ofensas inferidas à la veritat y al próxim.

Y diu que tornará à serho. ¿Quán?

Senzillament, quan els conservadors no estiguin en el poder; quan els fusionistas li donguin carta blanca pera cometre tota mena d'atrocitats y li guardin les espàtulas; quan, en pago als bons serveys que 'ls hi ha fet, li deixin guanyar l'acta de qualsevol manera ó, en últim terme, li regalin.

No més clarament pot dir D. Prudencio:

—Ab tot el meu revolucionarisme de camama, no soch més que un estaferm al servey d'en Moret y en Romanones.

Aixó tothom ho sabia. No faltava sino qu'ell tingüe la desaprensió, la frescura de declararlo.

En La Cierva, que ara l'ha donada pera reformarlo tot, pretén que 'ls individuos que han de formar el cos de policia's distingeixin no per la intel·ligencia, ni per la perspicacia, ni per l'honorabilitat, sino per la talla.

Els exigeix que medeixin 1.670 metres d'altura.

L'ideal d'en La Cierva, en materias policiàcas, son els pals de pallar, encare que estiguin coronats per un'olla esquerda.

Hi ha coses que fan riure, y una d'elles es la expulsió de que à França han sigut objecte 'ls lerrouxistes Emiliiano Iglesias, Fuente y Canals. ¿Qué dimontri devia pensar en Clemenceau? ¿Acàs se figura que aquests tres anabaptistes li pertorbarian la República?

Un'altra vegada no 'ls prengui tan en serio, y ja que van fer el viatje, segona deya la *Gaceta xina*, al objecte de «gozar las voluptuosidades de la Ville lumière», fassil's accompanyar per la policia als sitis més propis ahont puguin demostrar la seva empenta irrevolucionaria.

Per lo demés, si es cert que ab la excusa de gozar de las voluptuosidades anaren à Paris à prendre part en la campanya antimilitarista, bo está senyalar la farsa que representan aquí à Espanya, quan balañean de defensors de la forsa armada.

Està vist que aquests clowns del radicalisme acrobàtic, no poden donar un pas que no fassin una tamborella.

Motins y grescas ab motiu de las ordres d'en La Cierva respecte als espectacles públics, cafés, tavernas y restaurants.

Forts disgustos en els Ajuntaments de las pobla-

cions grans, à causa de veure desequilibrat el seu pressupost, gràcies à la desgravació dels vins.

¿Qu'és aixó, Sr. Maura? ¿La Revolució desde arriba ó el desgabell desde arriba?

En La Cierva, després d'haver collocat à tots els seus amichs, té'l propòsit d'establir la inamovibilitat dels empleats de Gobernació.

Això no vol dir que si un dia pujan els lliberals, els netejin la menjadora pera colocarhi als seus, també ab el carácter d'inamovibles.

No cal que hi donguin voltas: aquí à Espanya lo únic inamovible es la informalitat y la frescura dels oligarcas.

El Sr. Azcárate va invitari al Sr. Sol y Ortega à la reunió de la minoria republicana, y el Sr. Sol va contestar que per circumstancies especials reservava la seva llibertat d'acció.

Y tan especials com son aqueixas circumstancies! Propiament no es el Sr. Azcárate qui deu dirigir-se al senador per Guadalajara, sino en tot cas al comte de Romanones.

Els drets ab els drets y els coixos ab els coixos.

ENDEVINALLAS.

XARADA-POSTAL

AL AMICH Y POETA F. CARRERAS P.

Enterat de la xarada que en LA CAMPANA 'm dedicas no puch menos que donarte moltes merces... y franciscas per el bombo inmerescut... (això es modestia... ab pamplinas) encare que sé y'm consta de que tots els fills y filles del Ampurdà, parleu sempre tal com vostre cor us dicta.

Avuy per correu-tortuga y à La Bisbal dirigida te total un altre obreta que ja la veurás... si arriba.

Es En Joan Trapella, tráctal com si fos de la família encare qu' es un Tenorio com ja veurás, de barrilla, sense pretensions ni gasto ni pessetas à l'ermilla.

Fixat bé ab tot l'argument, si t' agrada tres no, prima una postal m' hi dirás, que segons lo que tú 'm digas en celebració à tal obra ja 't convidaré algun dia à fer la copa de un dos... que encare i tinch à la vinya.

J. STARAMSA

MUDANSA

—Total, Joan: ¿qué n' has fet de las tot tot que t' vaig dar?

—Las vareig perdre pel bosch anant ahir à cassar.

TRES CALANDRIS DE MASNOU

TARJETA

ROSA MAUREL

ASCÓ

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas el títul de una comèdia castellana.

R. A. (a) PAU DE LAS CALSAS CURTAS

INTRÍNGULIS

i i i

Afegir quatre consonants y formar el títul de una pesa catalana,

E. BONAGAERIGA

GEROGLIFICH

S O I X T O S

L

I K I

I

J. CANYELLAS

CORRESPONDENCIA

Caballers: Un solidari y Companyia, Ramón Gich Guach, Anton Laupera V., Miquel Vilà, Un blanench, Teresa de Barrina, y Joan Ferrer (a) Fricandona. Rellis-cada!

Caballers: Hipòlit Nadal, Tres calandris de Masnou, Enrich Bonagarriga (a) Suat, Un qu'estima à una Maria, Un que va vestir blau y C. Ramonet Camallare, Ricard Laffitte, y Eduardillito: Ensopergada!

Caballers: E. P. y B., E. A., J. C. y M. A. Garrell, J. V. y R., J. O. B., J. B. y R., P. F. y G., y H. N.: Rebutis els originals qu'enviarà ab destí als almanachs: Tantas merces.

Caballer: Clavell: Li falta perfum y color.—Dimoni: (Diable, y qu' es dolent!—1907: Mala anyada farém.—E. Polit: Ho sentím, pero no podem plorar.—F. P. Valdés: Podràs ser que s' aprofites, pero ay, quina escassa inventiva tanca tot això!—Un ganxet: Lo mateix li di-hém.—Un de R.: Igual va per vosté.—T. Rusca: Va bé.

—Antón Vilaseca y Enrich: Ho ha encertat, al titular la seva poesía *Ignoscencia*.—Noy de la Sort: Tot depèn del espay.—Peret del Ateneu: Gracias y veurém.—N. A.: Els seus dibujos son bastant fluixos.—Joseph dels Melons: Si s' hi dediqués, ab el temps, farà versos regulars.

Pero, ab el temps, eh...—Joseph Meca: No 'm resulta.

—R. A. (a) Pau de las Calzas Curtas: Ecls uns sons bruts, els altres dolents, y ben garbellat no queda res aprofitable.

Ni el geroglifich, qu' es més antich que l'anar à peu.

—Isidro Roura: Vosté pert miseràblement el temps... y lo pitjor es que 'ns el fa perdre també à nosaltres.—Vallenc: Els seus versos diuen molt poca cosa, y encare ho diuen malament.—Mossen Pau: Si realment es capeïll, bueno; pero si no ho es, firmis Pau à secas...—P. R., J. P. M., B. M., y Anònim de Prullans: No 'ns es possible publicar las cartas que han tingut à bé enviarnos, per diferents motius.

Imprenta LA CAMPANA Y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.^o